

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7CdoGp/2/2017
Identifikačné číslo spisu: 9017200115
Dátum vydania rozhodnutia: 27.08.2018
Meno a priezvisko: Mgr. Dušan Čimo
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:9017200115.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci exekúcie oprávneného C.. B. D., správcu konkurznej podstaty v Považskej Bystrici, L. XXX/X, zastúpeného splnomocnenkyňou JUDr. Róbert Fatura, advokát, s. r. o., so sídlom Považská Bystrica, Centrum 18/23, v mene ktorej koná ako konateľ advokát JUDr. Róbert Fatura, proti povinnej Slovenskej republike - Daňový úrad Nitra, so sídlom v Nitre, Damborského 5, o vymoženie 227.703,44 € s príslušenstvom, vedenej Okresným súdom Nitra pod sp. zn. 11Er/853/2015, o dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Okresného súdu Nitra z 12. mája 2017 č. k. 11Er /853/2015 - 52, takto

rozhodol:

Dovolanie generálneho prokurátora o d m i e t a .

Oprávnenému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) hore označeným uznesením zamietol námietky povinnej proti exekúcii a rovnako aj proti trovám exekúcie a oprávnenému priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Prvý výrok svojho rozhodnutia odôvodnil právne ust. § 41 ods. 2 a § 50 ods. 1 a 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení (Exekučného poriadku, ďalej tiež len „E. p.“), majúc za to, že námietky povinnej nie sú dôvodné, nakoľko sumu z exekučného titulu (z rozhodnutia Daňového úradu Nitra č. XXXXXXXX/X/XXXXXX/XXXX z 27. februára 2015, ktorým bol oprávnenému určený rozdiel dane z pridanej hodnoty vo výške 0,00 eur a priznaný nadmerný odpočet na dani z pridanej hodnoty za obdobie jún 2005 vo výške 227.703,44 eur) povinná dobrovoľne v priebehu exekučného konania (27. augusta 2015, teda ešte v čase plynutia lehoty na podanie námietok proti upovedomeniu o začatí exekúcie) oprávnenému uhradila, tým uznala dôvodnosť nároku oprávneného a návrh na vykonanie exekúcie bol tak podaný dôvodne. Zamietnutie námietok povinnej voči trovám exekúcie prvoinštančný súd odôvodnil nedostatočnosťou podania v tejto časti, nakoľko povinná nešpecifikovala dôvody námietok ani to, v čom vidí nesprávny postup exekútora pri vyčíslňovaní predbežných trov exekúcie.

2. Na základe podnetu povinnej (presnejšie daňového úradu, reprezentujúceho v tomto prípade štát) podal proti tomuto uzneseniu generálny prokurátor dovolanie s návrhom na zrušenie uznesenia a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uznesenie podľa neho trpí vadou, ktorá má za následok závažné porušenie práva, keďže závery súdu v rozhodnutí sú svojvoľné a neudržateľné. Exekučný súd pochybil v odôvodnení svojho rozhodnutia už tým, že sa nevysporiadal s námietkou povinnej, že rozhodnutie správcu dane o vrátení nadmerného odpočtu nie je exekučným titulom, na základe ktorého možno viesť exekúciu podľa E. p., pričom zamietnutie námietok bolo odôvodnené právne irelevantnou skutočnosťou (tým, že vymáhaná pohľadávka bola po začatí exekúcie zaplatená, čím mala povinná uznať dôvodnosť vymáhaného nároku). Ak rozhodnutie o priznaní nadmerného odpočtu dane nie je rozhodnutím v zmysle § 45 E. p., exekučné konanie sa vedie bez spôsobilého exekučného titulu. Súdna exekúcia nemá miesto tam, kde nemôže nastať administratívna exekúcia; exekučný súd nevyhovením námietkam prekročil rozsah svojej právomoci (?) a vedenie exekúcie na štát, na vymoženie nadmerného odpočtu, nie je v právomoci civilných súdov a predstavuje zásadnú vadu rozhodnutia, ktorá zakladá aj prípustnosť dovolania.

3. Oprávnený navrhovateľ dovolanie generálneho prokurátora zamietnuť, poukazujúc na ustanovenie § 41 ods. 2 písm. f/ E. p. v znení účinnom v čase podania návrhu, kedy exekúciu bolo možné vykonať aj na podklade rozhodnutia orgánu verejnej správy, ktorým je i daňový úrad. Nesplnenie povinnosti daňovým úradom na podklade jeho vlastného rozhodnutia je potom riadnym dôvodom na exekučné vymáhanie pohľadávky, pričom generálny prokurátor bližšie nerozvádza, prečo je rozhodnutie súdu prvej inštancie svojvoľné.

4. Povinná (i tu daňový úrad konajúci v jej mene) navrhla dovolaniu vyhovieť, pridržiavajúc sa obsahu svojho podnetu, ktorý generálny prokurátor do svojho dovolania prevzal.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 Civilného sporového poriadku - zákona č. 160/2015 Z. z., dnes už i v znení zákona č. 87/2017 Z. z., ďalej aj „C. s. p.“) po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 461 C. s. p.) generálny prokurátor na podnet povinnej (§ 458 ods. 3 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou C. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie rozhodnutia (§ 451 ods. 3 veta prvá C. s. p.) uvádza nasledovné:

6. Podľa C. s. p. sa postupuje, ak je daná právomoc súdu, pokiaľ Civilný mimosporový poriadok, Správny súdny poriadok alebo iný zákon neustanovuje inak (§ 2 C. s. p.). Z hľadiska právnej úpravy prípustnosti dovolania „iným“ zákonom v zmysle § 2 C. s. p. je tiež Exekučný poriadok.

7. Podľa § 202 ods. 4 E. p. v znení zákona č. 2/2017 Z. z. (účinnom od 1. apríla 2017) dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti uzneseniu vydanému v exekučnom konaní nie je prípustné.

8. Dovolanie generálneho prokurátora podané 10. júla 2017 celkom nepochybne smeruje „proti uzneseniu vydanému v exekučnom konaní“ (ktoré inak aj súd prvej inštancie vydal až 12. mája 2017, teda až po účinnosti pod 7. zhora spomínanej novelizácie E. p.).

9. Najvyšší súd preto dovolanie generálneho prokurátora, prípustnosť ktorého je ustanovením § 202 ods. 4 E. p. (v znení od 1. apríla 2017) výslovne vylúčená, podľa § 447 písm. c/ C. s. p. odmietol.

10. Pre úplnosť sa pritom v tejto časti žiada uviesť, že tu ide o prípad obdobný rozhodovaniu najvyššieho súdu jeho uzneseniami z 30. apríla 2018 sp. zn. 1 ECdo 10/2018, z 21. júna 2018 sp. zn. 2 ECdo 14/2018, z 12. decembra 2017 sp. zn. 3 ECdo 16/2017, z 22. februára 2018 sp. zn. 3 ECdo 3/2018, z 23. januára 2018 sp. zn. 4 ECdo 23/2017, z 24. januára 2018 sp. zn. 5 ECdo 17/2017, z 29. novembra 2017 sp. zn. 6 ECdo 26/2017, z 23. apríla 2018 sp. zn. 6 ECdo 5/2018, z 21. marca 2018 sp. zn. 7 ECdo 7/2018 či z 28. februára 2018 sp. zn. 8 ECdo 22/2017. Všetky takéto rozhodnutia síce boli vydané v dovolacích konaniach iniciovaných stranami (skôr účastníkmi konania) a nie generálnym

prokurátorom (ako v prejednávanej veci), tento rozdiel však nemal žiaden právny význam (keďže rozhodná právna úprava medzi dovolaniami a dovolaniami generálneho prokurátora nerozlišuje). Práve existencia tých z vyššie spomínaných rozhodnutí, ku ktorých vydaniu došlo po 28. februári 2018, spôsobovala pritom nedostatok povinnosti senátu 7 najvyššieho súdu, zamýšľajúceho v prejednávanej veci postupovať v zhode s takouto konštantnou judikatúrou, avšak za cenu odchýlenia sa tým od ojedinelého (nech aj výslovne nevyjadreného) názoru o prípustnosti dovolania generálneho prokurátora v exekučnom konaní aj po 1. apríli 2017 (názoru vyvoditeľného z obsahu uznesenia najvyššieho súdu z 28. februára 2018 sp. zn. 7 CdoGp 1/2017) predkladať vec na rozhodnutie veľkému senátu najvyššieho súdu (postupom podľa § 48 C. s. p.).

11. O náhrade trov konania potom najvyšší súd rozhodol podľa § 257 a § 453 ods. 1 C. s. p. tak, že oprávnenému náhradu trov nepriznal. Ustanovenie § 451 ods. 3 vety druhej C. s. p. mu síce poskytuje možnosť rozhodnutie o trovách konania v rámci rozhodnutia o odmietnutí dovolania aj neodôvodňovať, v tomto prípade je však žiadúce urobiť výnimku.

12. Ako dôvod hodný osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady nutné bolo zohľadniť to, že práve v dôsledku počínania oprávneného bola jeho protistrana (povinná) už v návrhu na vykonanie exekúcie a následne tiež v poverení exekútora na vykonanie exekúcie z 23. júla 2015 č. k. 11Er/853/2015-9 označená ako „Slovenská republika - Daňový úrad Nitra“. Takéto označenie (prostredníctvom pomlčky) predstavuje spojenie dvoch samostatných subjektov (právnických osôb), každého s vlastnou spôsobilosťou mať práva a povinnosti aj spôsobilosťou byť účastníkom konania (dnes procesnou subjektivitou), ktoré (spôsobilosti) ale naopak útvar vzniknutý zložením názvov oboch takýchto právnických osôb nemá. Ako už najvyšší súd podrobne rozobral v jednom zo svojich skorších rozhodnutí (v uznesení z 22. februára 2017 sp. zn. 6 Cdo 9/2016, v ktorom sa zaoberal otázkou nevyhnutných spôsobilostí žalobou vytvoreného subjektu „Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ...“, nižšími súdmi prevzatého do ich rozhodnutí), každý pokus o spojenie dvoch subjektov nadaných spôsobilosťami potrebnými pre ich zapojenie do konania pred súdom pomlčkou (v tentoraz prejednávanej veci Slovenská republika a Daňový úrad Nitra) vedie len (až na výnimky v prejednávanej veci neprichádzajúce do úvahy) k „vytvoreniu“ ďalšieho (takto už tretieho) „subjektu“ nedisponujúceho potrebnými (zákonom vyžadovanými) spôsobilosťami, za účasti ktorého nie je možným vydanie akéhokoľvek súdneho rozhodnutia, ktoré by sa okrem formálnej právoplatnosti mohlo stať právoplatným aj materiálne a bolo zároveň i vykonateľným.

13. Práve dôvody priblížené pod 10. zhora znemožňovali v prejednávanej veci rozhodnúť o nároku na náhradu trov konania pozitívnym spôsobom (keďže by to v konečnom dôsledku malo viesť buď k založeniu oprávnenia alebo uloženiu povinnosti na náhradu trov konania „subjektu“ bez procesnej subjektivity i spôsobilosti samostatne konať pred súdom a takto aj s vedomím pôvodcu tzv. náhradového výroku o nevykonateľnosti jeho rozhodnutia).

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.